

Het ontwerp Jachtopeningsbesluit 2013-2018

Het ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering betreffende de jachtopeningstijden in het Vlaamse Gewest voor de periode van 1 juli 2013 tot en met 30 juni 2018

Datum van goedkeuring	16 mei 2013
Volgnummer	2013 025
Coördinator + e-mailadres	Ignace Decancq, ignace.decancq@minaraad.be
Co-auteur + e-mailadres	Jan Verheeke, jan.verheeke@minaraad.be

Inhoud	
Krachtlijnen	3
Procesbeschrijving	5
Dossierbeschrijving	7
Aanbevelingen	8
1	Algemene bemerkingen
1.1	Duidelijke doelen verwoorden.....
1.2	Populatiodynamiek en draagkracht
1.3	Andere algemene opmerkingen.....
2	Specifieke bemerkingen - Grof wild
2.1	Wild zwijn
2.2	Ree.....
2.3	Edelhert, damhert en moeflon.....
3	Specifieke bemerkingen - Klein wild
3.1	Patrijs
3.2	Haas en fazant
4	Specifieke bemerkingen – Waterwild
4.1	Grauwe gans
4.2	Canadese gans
4.3	Wilde eend
4.4	Smient
4.5	Kievit
5	Specifieke bemerkingen - Overig wild
5.1	Konijn
5.2	Houtduif
5.3	Vos.....
5.4	Verwilderde kat.....
6	Bijkomende bemerkingen
6.1	Stroperij en illegale uitzettingen.....
6.2	Wildhandel
Algemene conclusie	
Lijst van tabellen	

Krachtlijnen

In het algemeen vraagt de Minaraad om met dit Jachtopeningsbesluit invulling te geven aan het in het Jachtdecreet benutte begrip "*verstandig gebruik van wildsoorten en hun leefgebieden*". Hij gaat ervan uit dat de afweging en evaluatie van het verstandig karakter van de vooropgestelde gebruiks- (en beheer) maatregelen alleen mogelijk is indien er vooraf per wildsoort duidelijke algemene doelstellingen verwoord worden. De Raad vraagt daarbij rekening te houden met de kwaliteit van de habitats en de draagkracht van de ecosystemen, want dit zijn belangrijke randvoorwaarden voor de populatiedynamiek van een wildsoort.

De Minaraad kan zich vinden in de door de Vlaamse Regering voorgestelde jachtopeningsstijden voor ree, edelhert, damhert en moeflon. Daarnaast pleit de Raad voor een betere, planmatige aanpak in tijd en ruimte, van het beheer van het wild zwijn, en pleit hij er voor om er op te waken dat ook de gewone bejaging hier in de praktijk mee samen spoort.

De Raad is er voorstander van om de jacht op klein wild enkel nog toe te laten binnen het kader van de erkende wildbeheereenheden. De jacht op patrijs ligt gevoelig omdat deze soort op de Vlaamse rode lijst van de broedvogels aangeduid staat als een kwetsbare soort. De Raad pleit er dan ook voor om de voorwaarden uit het vorige Jachtvoorwaardenbesluit te behouden, en die met meer kracht te doen doorwerken, en dit op basis van wetenschappelijk onderzoek, afdoende monitoring en voldoende handhaving.

Bij het waterwild stellen BBL en Natuurpunt voor om de reguliere en de bijzondere jacht op de smient te sluiten; Landelijk Vlaanderen en Hubertusvereniging Vlaanderen zijn daarentegen wel voorstander van bijzondere bejaging. Het toelaten van bijzondere bejaging op de grauwe gans kan enkel als dit geen negatieve impact voor overtrekkende en overwinterende grauwe ganzen en andere beschermde ganzensoorten met zich meebrengt.

De Minaraad vraagt snel werk te maken van het goedkeuren van de code van de goede praktijk die in opmaak is, met betrekking tot het voorkomen van schade.

Bij het overige wild verwijst de Minaraad naar zijn eerdere advies uit 2011 over de herziening van het Jachtexamenbesluit en het Jachtvoorwaardenbesluit, waarin al diverse bemerkingen inzake vos en verwilderde kat opgesomd staan. Bovendien vindt de Raad dat de sterilisatie van katten prioriteit verdient om de impact van de soort op fauna in te dijken.

Ten slotte vraagt de Raad de hoogste prioriteit te blijven geven aan de strijd tegen de (professionele) stroperij en het illegaal uitzetten van ("gekweekte") wildsoorten.

Het advies werd goedgekeurd met een algemene onthouding van Boerenbond, omdat zij zich binnen de SALV wensen uit te spreken over dit dossier, en met een blijvende onenigheid (en onthoudingen) betreffende het al dan niet openen van de bijzondere bejaging op de smient.

Procesbeschrijving

Datum adviesvraag	24 april 2013
Naam adviesvrager + functie	Vlaamse minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur filiep.cardoen@vlaanderen.be
Rechtsgrond van de adviesvraag	Jachtdecreet van 24 juli 1991, art.4
Adviestermijn	30 dagen
Samenwerking	NVT
Overlegcommissie	Werkcommissie Open Ruimte Permanente Werkcommissie Jacht Ad hoc Commissie Natuur/Jacht
Vergaderingen: soort + datum	PWC Jacht, 24 oktober 2012 PWC, 19 december 2012 Subcommissie JOB, 9 januari 2013 Subcommissie JOB, 30 januari 2013 PWC Jacht, 6 maart 2013 Ad hoc Werkcomm. Natuur/Jacht, 29 maart 2013 Ad hoc Werkcomm. Natuur/Jacht, 18 april 2013 Ad hoc Werkcomm. Natuur/Jacht, 25 april 2013 Ad hoc Werkcomm. Natuur/Jacht, 7 mei 2013

De Minaraad ontving de adviesvraag over het ontwerp van Jachtopeningsbesluit op 24 april 2013 van de Vlaamse minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur. De adviestermijn bedraagt 30 dagen en loopt af op 24 mei 2013. Met dit advies wordt aan deze termijn tegemoet gekomen.

De Permanente Werkcommissie Jacht plaatste de hernieuwing van het Jachtopeningsbesluit voor het eerst op de agenda van de zitting van 24 oktober 2012 met het oog op proactieve advisering of minstens goed voorbereid te zijn tegen dat de adviesvraag effectief gesteld werd. Een toelichting van het standpunt van de HVV volgde op de vergadering van 19 december 2012. Om het standpunt van de PWC uit te klaren, werden twee subcommissies gehouden. Deze vonden plaats op 9 en 30 januari 2013. Dit resulteerde in een "sectoraal" voorontwerp van advies, dat op de Permanente Werkcommissie Jacht van 6 maart 2013 besproken werd.

Binnen de schoot van de Werkcommissie Open Ruimte werd een ad hoc werkcommissie natuur/jacht opgericht voor dit specifieke dossier. De eerste vergadering vond plaats op 29 maart 2013 en stond in het teken van

een eerste standpuntuitwisseling. De tweede vergadering greep plaats op 18 april 2013. Daarop werd het wetenschappelijke advies van het INBO toegelicht door dr. Jim Casaer. Het advies bevatte antwoorden op de kennisvragen die de Minaraad voorafgaandelijk gesteld had aan het instituut. De derde vergadering van de ad hoc commissie vond plaats op 25 april 2013 en boog zich voor de eerste keer over het ontwerpbesluit zelf. Van dan af stonden alle vergaderingen in het teken van het verfijnen van het ontwerpadvies.

Het advies werd voorbereid door leden van de Permanente Werkcommissies Jachtbeleid en Natuurbeleid, maar vastgesteld door de Raad. Vanwege de verschillende samenstelling van permanente werkcommissies en Raad, onderschrijven de leden van de Permanente Werkcommissies Jacht en Natuur niet noodzakelijkerwijze alle aspecten van het advies.

Dossierbeschrijving

Het Jachtdecreet bepaalt dat de Vlaamse Regering elke vijf jaar voor elke jachtwijze de openings- en sluitingsdata van de jacht moet bepalen voor elke categorie, soort, type of geslacht van wild (art. 4). Dit gebeurt aan de hand van het Besluit van de Vlaamse Regering betreffende de jachtopeningstijden in het Vlaamse Gewest voor de periode van 1 juli 2013 tot en met 30 juni 2018, kortweg het Jachtopeningsbesluit (JOB). Dit moet in principe 30 dagen voor het verlopen van het vorige Jachtopeningsbesluit (1 juli 2008 – 30 juni 2013) bekendgemaakt worden in het Belgisch Staatsblad.

Sinds 2008 is het jachtopeningsbesluit opgesplitst in een Jachtopeningsbesluit en een Jachtvoorwaardenbesluit. Dit moet de discussie bij de vijfjaarlijkse herziening van de jachttijden vereenvoudigen, zonder dat de jachtvoorwaarden telkens ter discussie gesteld moeten worden.

Het voorontwerp van Jachtopeningsbesluit voor de periode 2013-2018 houdt op verschillende plaatsen een wijziging in in vergelijking met het voorgaande besluit voor de periode 2008-2013.

Aanbevelingen

1 Algemene bemerkingen

1.1 Duidelijke doelen verwoorden

- [1] Het Jachtdecreet van 24 juli 1991 bepaalt dat "*het verstandig gebruik van wildsoorten en hun leefgebieden*" beoogd wordt¹. De Minaraad gaat er van uit dat de afweging en evaluatie van het "verstandig" karakter van de vooropgestelde gebruiks- (en beheer-)maatregelen alleen mogelijk is indien er vooraf per (al of niet bejaagbare) wildsoort duidelijke algemene doelstellingen bepaald worden. De doelstellingen per wildsoort horen op hun beurt een vertaling te vormen van het geheel van impacts die het beleid en de verschillende actoren belangrijk vinden en wensen te sturen, of van de toekomstige situatie in verband met de betrokken wildsoort die het beleid wenst te bereiken.
- [2] Per soort moet er aldus een evenwicht gevonden worden tussen een aantal mogelijke types van doelstellingen, bv.:
- Recreatief medegebruik (sociocultureel aspect). Dit verwijst naar de passie van jagers om wild buit te maken volgens de regels van de kunst (i.e. volgens de principes van de weidelijkheid), evenals de wens om actief aanwezig te zijn in de open ruimte, rekening houdend met het recreatief medegebruik van anderen.
 - Oogst (met daaraan verbonden een economisch aspect). Het jagen kan resulteren in het zich toe-eigenen van een stuk wild, i.e. het bekomen van een voedingsproduct en, eventueel, ook bijproducten van hoge kwalitatieve waarde (tenminste als het gaat om écht wild – wild dat niet afkomstig is van kweek in gevangenschap of van het illegaal uitzetten in de natuur). Deze oogst kan ook verkocht worden, en kan aldus een economisch aspect verkrijgen. Dit economische aspect is niet het

¹ De Minaraad doet opmerken dat het jachtrecht onderdeel uitmaakt van het grondeigendomsrecht, i.e. "*het recht om op de meest volstrekte wijze van een zaak het genot te hebben en daarover te beschikken, mits men er geen gebruik van maakt dat strijdig is met de wetten of met de verordeningen.*" (Burgerlijk Wetboek, art. 544). Het wild zelf is evenwel geen bestanddeel van het eigendomsrecht, zolang het niet is toegeëigend door bv. de jachtdaad; tot dan is het een zgn. *res nullius*, waarop art. 715 van het Burgerlijk Wetboek van toepassing is: "*Het recht om te jagen of te vissen wordt eveneens door bijzondere wetten geregeld.*" Een wildsoort als geheel is dan weer op te vatten als een zgn. *res communis*, waarop art. 714 van het BW van toepassing is: "*Er zijn zaken die aan niemand toebehoren en waarvan het gebruik aan allen gemeen is. Politiewetten bepalen hoe het genot daarvan geregeld wordt.*"

hoofddoel van jagers, maar kan wel een randvoorwaarde vormen in verband met de omkaderende horeca en de wild verwerkende industrie.

- Schadebestrijding (socio-economisch aspect). Wildsoorten kunnen enerzijds belangrijke schade aanrichten aan socio-economische activiteiten zoals bv. land-, tuin- en bosbouw, infrastructuur, woningen en voertuigen; anderzijds, kan wild ook schade veroorzaken aan fauna en flora. Schadebestrijding staat voor het voorkomen of verminderen van regelmatig voorkomende wildschade evenals het optreden bij occasioneel voorkomende, acute wildschade. Hieronder valt ook het inperken van het risico op verspreiding van wilde dierenziekten.
- Duurzaam wildpopulatiebeheer (ecologisch aspect). Wildsoorten kunnen beschouwd worden als een gemeenschapsgoederen ("*commons*"). Dit impliceert dat het de taak is van iedereen (en dus ook van de jachtsector) om het wildbestand gezond of op het "gewenste" niveau te houden over een langere termijn.

Het bepalen van deze doelstellingen per soort is gedeeltelijk gestoeld op een waardendebat, waarover geen categorisch oordeel over juist of fout mogelijk is. De Minaraad spreekt zich met dit advies niet uit over welk evenwicht tussen doeleinden de Vlaamse Regering per soort naar voor moeten schuiven, maar vraagt wel dat de Vlaamse Regering, ter voorbereiding van het volgende Jachtopeningsbesluit (2018-2023) een discussie over de doelen in relatie tot "verstandig gebruik" zou laten voorbereiden en onderbouwen. De Minaraad is ertoe bereid hierbij een rol te vervullen.

1.2 Populatiedynamiek en draagkracht

- [3] De Minaraad vestigt er de aandacht op dat men – bij het bepalen van de toegelaten jachttijden en beheermethoden in functie van bepaalde doelstellingen voor een wildsoort – rekening moet houden met de noties "kwaliteit van habitat" en daaraan verbonden "draagkracht van ecosystemen". Deze noties verwijzen naar randvoorwaarden die belangrijke effecten kunnen hebben op de populatiedynamiek van een wildsoort – vooral wanneer deze wildsoort zich in een fase van herkolonisatie (= uitbreiding) of in een fase van afname bevindt.

In die gevallen – van significante uitbreiding of afname – is de draagkracht van het ecosysteem en de daardoor veroorzaakte kwaliteit van de habitat de centrale aandrijver. Van "verstandig gebruik" kan er in die situatie maar sprake zijn indien er rekening gehouden wordt met en ingegrepen wordt op de habitatkwaliteit. Hier ligt een rol weggelegd voor wildbeheereenheden (WBE), naast de rol die er in dit verband gespeeld kan worden door landbouwers, bosbeheerders, natuurverenigingen of andere partners. Door in te zetten op het herstel van natuurlijke habitats van kwetsbare wildsoor-

ten, verhoogt de kans dat de populatie zich herstelt tot stabiele, duurzame waarden en dat de wildsoort terug normaal bejaagbaar wordt.

Tegelijk moet er vastgesteld worden dat de WBE's niet altijd de passende schaal zullen hebben om tot een geëigend beheer te komen in verband met de populatiedynamiek van kwetsieuzere soorten. Zowel het beheer van evers of het optimaliseren van het habitat in functie van bv. patrijs of ree, vereist planmatig optreden op een schaal die de oppervlakte van afzonderlijke WBE's kan overschrijden.

- [4] Naast de draagkracht van de habitats, spelen tot slot ook andere omgevingsfactoren zoals menselijke verstoringen, stroperij, illegale uitzettingen en klimatologische factoren een negatieve rol op de dynamiek van een populatie.

Bij de selectie van maatregelen is het eveneens belangrijk om op voorhand afdoende stil te staan bij de effectiviteit en mogelijke ongewenste neveneffecten (al dan niet met negatieve socio-economische gevolgen).

1.3 Andere algemene opmerkingen

- [5] Het Jachtdecreet vermeldt dat de nieuwe jachtopeningsregeling 30 dagen voor het aflopen van de voorgaande termijn gepubliceerd moet worden in het Belgisch Staatsblad. De Minaraad vraagt zich af of deze termijn nog haalbaar is en benadrukt het belang van de noodzaak dat het ontwerpbesluit zeker voor 1 juli 2013 van kracht moet zijn om eventuele opschorting van de jacht en daaruit volgende mogelijke ingebrekestellingen te vermijden.
- [6] De Minaraad merkt op dat de nota aan de leden van de Vlaamse Regering heel summier is en weinig verduidelijkt. Er wordt vermoedelijk bij dit ontwerp Jachtopeningsbesluit een gewijzigd Jachtvoorwaardenbesluit verondersteld, dat evenwel niet gekend is op het moment van de adviesverlening. De Raad gaat daarom uit van een ontwerp openingsbesluit in het kader van het bestaande Jachtvoorwaardenbesluit, wat met zich meebrengt dat er hierna soms aanbevelingen worden gegeven in verband met te veranderen jachtvoorwaarden.
- [7] Daarnaast kloppen de gegevens uit de tabellen niet altijd met de effectieve jachtopeningstijden. Hierbij wijst de Minaraad specifiek op de huidige jachtopeningstijden voor het konijn die foutief vermeld staan in de nota.
- [8] De Raad vraagt tot slot om de openingstijden in het ontwerpbesluit aan te passen binnen een cyclus van 1 juli tot 30 juni, wat maakt dat er, wanneer er jaar rond bejaging bedoeld wordt, een openingstijd op 1 juli en een sluitingstijd op 30 juni vastgelegd wordt. Dit moet er toe leiden dat er ook dit

jaar nog gejaagd kan worden in de tweede helft van het jaar. Waar de openingstijden eind februari eindigen, stelt de Minaraad ook voor om consequent 28 of 29 februari te vermelden in het ontwerp van Jachtopeningsbesluit en in de bijhorende overzichtstabellen, opdat de jacht in niet-schrikkeljaren gesloten kan worden.

2 Specifieke bemerkingen - Grof wild

- [9] Hierna wordt per wildsoort zowel de reguliere als de bijzondere jacht behandeld.

2.1 Wild zwijn

- [10] De reguliere en de bijzondere jacht op wilde zwijnen wordt in het ontwerp Jachtopeningsbesluit het hele jaar mogelijk. De nota aan de leden van de Vlaamse Regering geeft als argumentatie aan dat de wilde zwijnenpopulatie in Vlaanderen – en vooral in de provincie Limburg - enorm toegenomen is, ook al bestaan er geen exacte cijfers over de totale omvang van de populatie. Omwille van de schade die wilde zwijnen aanrichten aan de landbouw, de infrastructuur, het verkeer en de natuur lijkt een verhoging van de jachtdruk noodzakelijk om de verdere groei van de populatie te stoppen.

Om de populatie stabiel te houden zou het afschot moeten instaan voor het jaarlijks wegnemen van de natuurlijke aanwas van het wilde zwijnenbestand. Deze doelstelling kan volgens de nota aan de Vlaamse Regering niet gehaald worden met de bestaande jachtregeling. Vandaar het voorstel tot verlenging van de reguliere jacht naar het hele jaar rond en het toelaten van bijzondere bejaging gedurende het hele jaar. Zo hoopt de Vlaamse Regering de jachtwijzen en -strategieën aan te passen aan de noden en wordt bijvoorbeeld de nachtjacht het hele jaar mogelijk. Het onderscheid tussen frislingen, overlopers en adulte exemplaren komt zo ook te vervallen.

Tabel 1: Voorgestelde openingstijden wilde zwijnen

Soort	JOB 2008-2013		JOB 2013-2018	
	opening	Sluiting	opening	sluiting
wilde zwijnen				
Frislingen en overlopers	15 mei <i>1 januari (*)</i> <i>15 september</i>	15 september <i>14 mei</i> <i>30 september</i>	1 januari <i>1 januari</i>	31 december <i>31 december</i>
Adulte zwijnen	1 oktober <i>1 januari</i>	31 december <i>30 september</i>		

(*) data voor bijzondere bejaging staan in rood en cursief weergegeven.

- [11] De Minaraad deelt de bezorgdheid van de Vlaamse Regering inzake de ontwikkeling van de wilde zwijnenpopulatie, met name vanuit het oogpunt van schadebestrijding, evenals risicobeheer in verband met wilde dieren-

ziekten en met verkeersveiligheid. Hij stelt eveneens vast dat het wild zwijn een mobiele, schuwe en intelligente soort is, die hoofdzakelijk 's nachts actief is en daarbij meerdere grenzen van eigendommen en wildbeheereenheden overschrijdt. Een effectief en efficiënt wild zwijnenbeheer is daarom volgens de Minaraad maar mogelijk indien dit beheer plaatsgrijpt op basis van een planmatige aanpak. Deze planning dient betrekking te hebben op een voldoende groot gebied (schaal provincie of deel van een provincie), over een voldoende grote tijdsperiode (meerdere jaren); deze planning dient uitspraken te bevatten over lokaliseerbare doelstellingen, inzetbare methoden, evenals over seizoenen en plaatsen waar wild zwijnenbeheer doorgevoerd zal worden; deze planning moet dusdanig zijn dat duidelijk is wie onder welke voorwaarden het initiatief neemt; deze planning dient afgestemd te worden met de onderscheiden beheerplannen (afschotplannen, reservatenbeheerplannen, bosbeheerplannen, ...) van bij natuur en bos betrokken partijen, ten einde de doelen van deze plannen op zijn minst niet te hypothekeren. De Minaraad wijst terzake bv. op ongewenste verstoring in het broedseizoen.

Binnen de context van een dergelijke planning van het wild zwijnenbeheer, en met het oog op de passende uitvoering ervan, moeten aangepaste middelen kunnen worden ingezet om het wild zwijnenbeheer effectief uit te kunnen voeren. Hierbij kan er gedacht worden aan bv. nachtjacht, kralen, of lokmiddelen. De Minaraad wijst daarbij wel op de specifieke risico's van nachtjacht voor andere medegebruikers en de moeilijkheden die het te weegbrengt voor de handhaving. Wat deze voorbeelden betreft vraagt de Minaraad bovendien om uit te zoeken of art. 6 en 19 in combinatie met art. 21 van het Jachtdecreet dergelijke middelen toelaten.

Omwille van de nood om alle onderscheiden beheerplannen in een zone te harmoniseren met deze planning voor het beheer van het wild zwijn, en ook vanwege de nood aan een toegespitste inzet van bijkomende jachtmiddelen, is er wellicht ook een wettelijke verankering nodig van deze planvorm.

- [12] Het voorstel om te komen tot een jaar rond gewone bejaging plaatst enerzijds de jachtrechthouder voor zijn verantwoordelijkheid (beperken van schade), maar anderzijds bevordert het niet onmiddellijk de hiervoor geschetste planmatige logica in de bestaande regelgeving. Gewone bejaging op het wild zwijn is met name gebaseerd op het zgn. afschotplan, analoog aan de aanpak in verband met bejaging van reewild. In zijn huidige vorm omvat dit afschotplan evenwel niet meer dan een schatting van het aantal dieren (wat in verband met wild zwijn bijna onmogelijk is) en een schatting van het aantal dieren dat de jager in kwestie wenst te schieten. Op zich laat dit afschotplan dus geen sturing toe in de zin van de planmatige aanpak zoals hierboven beschreven.

Bij de jaar ronde reguliere bejaging vraagt de Minaraad ook rekening te houden met de principes van de weidelijkheid en met de verstoring die het hele jaar door jagen met zich mee kan brengen – niet enkel voor de natuur, maar ook voor de recreanten en bewoners van het buitengebied.

De Minaraad betwijfelt overigens of bersjacht² in de context van gewone bejaging van het wild zwijn zin heeft, en ziet wat dit betreft alleen een rol weggelegd voor aanzitjacht. Hiertoe zal een bijsturing van het Jachtvoorwaardenbesluit noodzakelijk zijn. In het geval dat wilde zwijnen nieuwe gebieden koloniseren, waarvoor er nog niets gepland is, kan het toepassen van gewone bejaging in de vorm van aanzitjacht een zinvolle eerste maatregel uitmaken.

- [13] De Minaraad gaat ook bij bijzondere bejaging uit van een in ruimte en tijd in te plannen activiteit, waarbij verschillende WBE's en andere terreinbeheerende instanties in een gebied te betrekken zijn. Onder die voorwaarde is de rechtsfiguur van de bijzondere bejaging zinvol, indien er voldoende afstemming vooraf is gegaan aan de melding. De Minaraad meent dat de huidige procedure voor bijzondere bejaging onvoldoende mogelijkheden biedt voor de overheid om dit na te gaan – en vraagt deze dan ook bij te sturen.

Ten slotte vraagt de Raad om ook bij de bijzondere bejaging rekening te houden met de zorg om verstoring voor zowel natuur als omwonenden en recreanten tot een minimum te beperken.

2.2 Ree

- [14] Het ontwerp Jachtopeningsbesluit 2013-2018 verlengt de periode waarop op reeën gejaagd mag worden. Voor reegeit en reekalf (kits) komt de verlenging neer op één maand en voor reebok op een halve maand extra ten opzichte van de huidige jachtopeningsregeling. Bijzondere bejaging was en blijft niet voorzien.

Tabel 2: Voorgestelde openingstijden ree

Soort	JOB 2008-2013		JOB 2013-2018	
	opening	Sluiting	opening	sluiting
Geit en kits	15 januari	15 maart	1 januari	31 maart
Bok	15 mei	15 september	1 mei	14 september

- [15] Het INBO merkt in dit verband op dat het bejagen van reegeiten tijdens de late dracht (april-mei) kan leiden tot abortering. Een verlenging van de reguliere jacht op geit en kits tot eind maart valt net buiten deze periode waarbij bejaging een grotere impact kan hebben op de populatie. Jacht op

² Jachtvoorwaardenbesluit, art. 7, §1, 2°.

reebokken tijdens de bronsttijd (midden juli – midden augustus) kan leiden tot het mislukken van de bevruchting, tot een verstoorde synchroniciteit bij de geboortes of tot een hoger paarsucces van inferieure bokken. De voorgestelde verlenging zou geen verschil uitmaken voor wat de bronsttijd betreft³.

- [16] De Minaraad stelt vast dat de voorgestelde verlengingen beperkt zijn en weinig verschil maken met de vorige regeling. De verlenging van de jacht op reegeit tot 31 maart leunt evenwel dicht aan bij de periode van de late dracht en is daardoor misschien minder wenselijk, maar kan gerechtvaardigd zijn doordat de jachtsector de afschotcijfers niet haalt tijdens de reguliere jachtperiode omdat er zorgvuldig wordt omgegaan met de geiten⁴; ook kan het behalen van de afschotcijfers gehinderd worden door specifieke omstandigheden in het jachtgebied.
- [17] Op basis van al deze elementen kan de Minaraad zich vinden in de door de Vlaamse Regering voorgestelde jachtopeningstijden voor ree.

2.3 Edelhert, damhert en moeflon

- [18] Voor edelhert, damhert en moeflon blijft de bestaande regeling gehandhaafd. Reguliere jacht blijft toegelaten van 1 oktober tot 31 december. De rest van het jaar is bijzondere jacht toegestaan.

Tabel 3: Voorgestelde openingstijden edelhert, damhert en moeflon

Soort	JOB 2008-2013		JOB 2013-2018	
	opening	sluiting	opening	sluiting
Edelhert	1 oktober	31 december	1 oktober	31 december
Damhert	<i>1 januari (*)</i>	<i>30 september</i>	<i>1 januari</i>	<i>30 september</i>
Moeflon				

(*) data voor bijzondere bejaging staan in rood en cursief weergegeven.

- [19] De Minaraad kan zich vinden in het behoud van de bestaande jachtregeling.

3 Specifieke bemerkingen - Klein wild

- [20] De Minaraad stelt voor om, in uitvoering van art. 12, derde lid van het Jachtdecreet, de jacht op alle klein wild (dus niet alleen patrijs, maar ook fazant en haas) enkel nog toe te laten in de context van de erkende WBE's,

³ INBO (2013). Advies 2013.22. Kennisvragen m.b.t. het jachtopeningsbesluit voor de periode 2013-2018, d.d. 15 april 2013, p.4-5.

⁴ Reegeiten vormen het kapitaal voor een populatie. De jachtsector probeert eerst de zwakste exemplaren eruit te halen. Dit kan verklaren waarom er tijdens de eerste weken maar een beperkt aantal reegeiten geschoten worden.

omdat deze verenigingen in principe kwaliteitsvolle wildbeheerplannen moeten opmaken, ze een betere handhaving toelaten, en er zo van een vorm van zelfsturing gebruik gemaakt kan worden binnen de WBE's. Het toekennen van dit specifieke voorrecht impliceert een bijstelling van het Jachtvoorwaardenbesluit, maar ook een verfijning van het bestaande Wildbeheereenhedenbesluit. Daarin moet immers verduidelijkt worden dat iedere jager (bv. ook valkeniers) de kans moeten krijgen om toe te treden tot een WBE. Het weigeren van personen binnen een WBE mag enkel gebeuren voor wie inbreuken gepleegd heeft tegen de jacht- of de natuurbehouddsregelgeving. Toetreding mag evenmin duur zijn. De Minaraad is daarom voorstander van laagdrempelige, integrale WBE-structuren, in de context waarvan eenieder die verstandig wildbeheer als doelstelling heeft, zijn jachtrecht kan uitoefenen. De Minaraad vraagt om de bepalingen van het WBE-besluit en van het Jachtvoorwaardenbesluit snel te synchroniseren met de bepalingen uit het Jachtopeningsbesluit.

3.1 Patrijs

- [21] Het Jachtopeningsbesluit lijkt de bestaande regeling voor patrijs te behouden en laat erkende wildbeheereenheden (WBE's) toe om een maand langer te jagen op de soort. De reguliere jacht buiten erkend WBE-verband blijft beperkt van 15 september tot 15 oktober.

Tabel 4: Voorgestelde openingstijden patrijs

Soort	JOB 2008-2013		JOB 2013-2018	
Klein wild	Opening	Sluiting	opening	sluiting
Patrijs (*)	15 september <i>15 september</i>	15 oktober <i>15 november</i>	15 september <i>15 september</i>	15 oktober <i>15 november</i>

(*) data voor erkende WBE's staan in blauw en cursief weergegeven.

- [22] De Minaraad wijst er op dat de patrijs voorkomt op de Vlaamse rode lijst van de broedvogels en er aangeduid staat als een kwetsbare soort, hetgeen volgens de Raad niet betekenisloos is. In het advies dat het INBO in dit verband aan de Minaraad verstrekke⁵, merkte men hierbij op dat de populatie tussen 2010-2012 in het algemeen nog steeds dalend lijkt (-25,4%) ten opzichte de periode 2007-2009, ook al kan de situatie lokaal stabiel of gunstig zijn, met name bij behoud of gunstige evolutie van de nodige habitats. In het westelijke deel van het Vlaamse Gewest lijkt deze gunstige situatie zich relatief meer voor te doen. Omdat de patrijs voorkomt op de rode lijst, pleit de Raad alleszins voor het aan de dag leggen van grote behoedzaamheid.

⁵ INBO (2013). Advies 2013.22. Kennisvragen m.b.t. het jachtopeningsbesluit voor de periode 2013-2018, d.d. 15 april 2013, p.5-8.

- [23] Wanneer de populatie lokaal te laag wordt, vindt de Minaraad dat gebruik moet worden gemaakt van de mogelijkheid om er de jacht te sluiten⁶. Meer ten gronde beklemtoont de Minaraad het belang van habitatherstel in landelijk gebied (d.w.z. het herstellen van insectenrijk kuikenhabitat, zaadrijk winterhabitat en geschikte nestdekking) om de ecologische draagkracht voor onder meer patrijs te vergroten. Hierbij is een belangrijke rol weggelegd voor de landbouwsector, de natuursector en de jachtsector. De Raad verneemt dat er te velde al projecten en beheerplannen lopende zijn of op touw gezet worden. De Minaraad zal hierop terugkomen in het kader van een advies over het PDPO III, ook omdat deze maatregelen ten goede kunnen komen aan een hele reeks van aan landbouw verbonden fauna en flora in het buitengebied.
- [24] Om die redenen, en ook voortbouwend op de eerder vermelde, algemene opmerking bij klein wild, stelt de Minaraad voor om de reguliere jacht op patrijs alleszins te sluiten indien deze plaatsgrijpt buiten WBE-verband.
- [25] Vanwege de problematiek van de geschikte habitats en de impact ervan op patrijzenpopulaties, en ook in het licht van predatiecontrole, pleit de Minaraad ervoor om duidelijke voorwaarden te verbinden aan de opening van de jacht op de patrijs. Zo zijn nu bv. de voorwaarden weggevallen dat er drie broedparen patrijs per km² (100 ha) open ruimte open ruimte moeten voorkomen en dat er een wildbeheerplan moet voorliggen dat expliciet werk maakt van een positief patrijzenbeheer⁷. De Minaraad stelt dat deze criteria voor bejaging in WBE-verband terug opgenomen moeten worden in het Jachtopeningsbesluit, in afwachting van een eventuele herziening van het Jachtvoorwaardenbesluit. De Raad vraagt daarbij om de vermelde schaal van 100 ha open ruimte, evenals de vereiste dichtheid van drie broedkoppels per 100 ha, op korte termijn wetenschappelijk te evalueren in functie van het goede beheer van het patrijzenbestand.
- [26] Het effect van de huidige voorwaarden en van de responsabilisering van de WBE's, die met het vorige openingsbesluit plaatsgreep, is momenteel nog niet meetbaar, omdat er geen vergelijkbare data doorheen de tijd beschikbaar zijn of – zo die data lokaal wel bestaan – deze niet afdoende gecommuniceerd worden naar de bevoegde toezichthoudende en wetenschappe-

⁶ Op basis van art. 12, §4 van het Jachtvoorwaardenbesluit, of een gewijzigde versie ervan.

⁷ Jachtopeningsbesluit 2008-2013, art. 4 §2: *“De opeenvolgende wildrapporten die voor de jachtterreinen bijgehouden moeten worden, wijzen uit dat er binnen de perimeter van deze jachtterreinen gedurende de voorgaande drie jaar voor deze opening een gemiddelde dichtheid waargenomen is van minstens drie broedparen patrijzen per 100ha open ruimte. 2° alle jachtterreinen maken deel uit van dezelfde erkende WBE [...]; 3° voor de jachtterreinen wordt een wildbeheerplan ingediend [...] of wordt een dergelijk goedgekeurd plan bijgesteld, zodat de omschrijving van beheerdoelstellingen en beheermaatregelen die erin is opgenomen, expliciet gericht is op de verbetering van de staat van instandhouding van de patrijs. [...].”*

lijke instanties. Daarom stelt de Minaraad dat de bejaging van patrijs niet plaats kan vinden zonder dat de nodige stappen gezet zijn om te beschikken over een passende monitoring met betrekking tot de geleverde inspanningen (habitatherstel in landelijk gebied en goed patrijzenbeheer) en met betrekking tot de bekomen resultaten (= populatietrend), zodat bij een volgende herziening van het Jachtopeningsbesluit uitgegaan kan worden van concrete en bruikbare cijfers, en zodat er in geval van nood reeds eerder tijdig kan ingegrepen worden. De principiële beslissing inzake deze passende monitoring dient te gebeuren na de goedkeuring van het Jachtopeningsbesluit, en de implementatie ervan moet voor de opening van het patrijzenzeizoen (15 september) in gang zijn.

De Raad vraagt, binnen dit kader, ook meer aandacht voor toezicht en handhaving (van de geschetste voorwaarden) en voor het afdoende valideren van de bekomen gegevens, opdat vertekeningen door bv. illegale uitzettingen vermeden zouden worden.

3.2 Haas en fazant

[27] De huidige regeling blijft behouden in het nieuwe jachtopeningsbesluit 2013-2018.

Tabel 5: Voorgestelde openingstijden haas en fazant

Soort	JOB 2008-2013		JOB 2013-2018	
	Opening	Sluiting	opening	sluiting
Haas	15 oktober	31 december	15 oktober	31 december
Fazantheen	15 oktober	31 januari	15 oktober	31 januari
Fazanthen	15 oktober	31 december	15 oktober	31 december

[28] De Minaraad sluit zich aan bij het behouden van de bestaande jachtopeningstijden, mits de reguliere jacht enkel toegelaten wordt voor erkende WBE's.

4 Specifieke bemerkingen – Waterwild

[29] In het Jachtvoorwaardenbesluit (art.2, §3) staat vermeld dat het verboden is te jagen op vogels waarvoor de jacht geopend is, maar die nog niet vliegvlug zijn. De Minaraad vermoedt dat dit verwijst naar de periode, waarin jonge vogels nog niet goed kunnen vliegen. Hij vraagt deze term te verduidelijken in de definities van het besluit en consequent toe te passen bij alle waterwildsoorten.

4.1 Grauwe gans

[30] Het nieuwe Jachtopeningsbesluit voorziet een uitbreiding van de bijzondere jacht op grauwe gans tussen 1 oktober en 31 januari.

Tabel 6: Voorgestelde openingstijden grauwe gans

Soort	JOB 2008-2013		JOB 2013-2018	
	Opening	Sluiting	opening	sluiting
Grauwe gans (*)	15 augustus <i>15 juli</i>	30 september <i>14 augustus</i>	15 augustus <i>15 juli</i> <i>1 oktober</i>	30 september <i>14 augustus</i> <i>31 januari</i>

(*) data voor bijzondere bejaging staan in rood en cursief weergegeven.

- [31] De Minaraad wijst op het bestaan van de Vogelrichtlijn die bepaalt dat Vlaanderen een goede staat van instandhouding van vogelsoorten moet garanderen. Volgens het advies van het INBO⁸ wordt de opgestelde doelstelling voor de overwinterende populatie van de grauwe gans de voorbije jaren gemiddeld genomen niet meer gehaald.
- [32] Uit tabel 8 blijkt dat het aantal schadegevallen zich beperkt tot negen gevallen tussen 1 september 2010 en 31 augustus 2011, waarvan twee onontvankelijk verklaard werd. Geen enkele schadevergoeding werd uitbetaald door de Vlaamse overheid. De meldingen werden hoofdzakelijk gedaan in de provincies Oost- en West-Vlaanderen. De erkende aanvragen gebeurden in april (West- en Oost-Vlaanderen), mei (Oost-Vlaanderen) of september (Limburg), de niet erkende in februari en juli. Enkel in Limburg wordt de soort als enige watervogelsoort vermeld in het dossier. Ten opzichte van het totale aantal schadedossiers dat in die periode ingediend werd (60), komen de zeven onontvankelijk verklaarde dossiers neer op 11,6% van de totale schadeclaims. Deze gegevens moeten evenwel met nuancering bekeken worden, omdat mogelijks niet alle schadegevallen gemeld worden.

Tabel 7: Aanvraag vergoeding wildschade of schade door beschermde soorten in de periode van 1/09/2010 tot en met 31/08/2011 (bron: ANB)

prov	Aanvaard	grauwe gans	smient	vergoeding	totaal
A'pen	Ontvankelijk	0	0	€ -	0
	Onontvankelijk	0	0	€ -	0
Lim	Ontvankelijk	1	0	€ -	1
	Onontvankelijk	0	0	€ -	0
O-VL	Ontvankelijk	4	2	€ -	6
	Onontvankelijk	2	1	€ -	3
VI B	Ontvankelijk	0	0	€ -	0
	Onontvankelijk	0	0	€ -	0
W-VI	Ontvankelijk	2	2	€ -	4
	Onontvankelijk	0	0	€ -	0

⁸ INBO (2013). Advies 2013.22. Kennisvragen m.b.t. het jachtopeningsbesluit voor de periode 2013-2018, d.d. 15 april 2013, p.8-11.

Totaal	9	5	€	-	
--------	---	---	---	---	--

- [33] De Minaraad erkent dat ganzen schade kunnen aanrichten aan gewassen, maar merkt op dat er in de loop van september migrerende grauwe ganzen overvliegen. Problemen (aanrichten van schade) lijken zich niet voor te doen met die trekkende en overwinterende winterganzen, maar wel hoofdzakelijk met de soortgenoten die het hele jaar lang in het land blijven (zomerganzen). Het onderscheiden van winter- en zomerganzen is zo goed als onmogelijk. Daarom is het toelaten van bijzondere bejaging tussen oktober en januari problematisch voor de Minaraad. Ook de verwarring die kan optreden met andere verwante ganzensoorten, vormt een bijkomend argument. Uit de cijfers van het ANB blijkt eveneens dat in de ontvankelijk verklaarde schadedossiers bijna altijd ook andere ganzensoorten vermeld worden.
- [34] Om al deze redenen ligt de uitbreiding van de bijzondere bejaging heel moeilijk voor de Minaraad. Indien de regering die toch zou toelaten, dan vraagt de Raad die enkel toe te staan na toetsing van de aanvragen op grond van afstappingen, uitgevoerd door het ANB, waarbij er vastgesteld moet worden dat de concrete, aangevraagde activiteiten van bijzondere bejaging geen negatieve impact kunnen hebben op de trekkende en overwinterende grauwe ganzen of op andere (beschermde) ganzensoorten. Bovendien vraagt de Raad strikt toe te zien op de implementatie van deze aanpak en de bijzondere bejaging van grauwe ganzen niet mogelijk te maken in vogelrijke gebieden.

4.2 Canadese gans

- [35] De bejaging van de Canadese gans wordt versoepeld in het nieuwe besluit. De reguliere jacht mag twee maanden langer duren dan voorheen, tot eind maart. Ook de openingstijden voor bijzondere bejaging worden langer en zijn niet langer opgedeeld in twee periodes.

Tabel 8: Voorgestelde openingstijden voor Canadese gans

Soort	JOB 2008-2013		JOB 2013-2018	
	Opening	Sluiting	Opening	sluiting
Waterwild				
Canadese gans (*)	15 augustus <i>1 februari</i> <i>15 juli</i>	31 januari <i>28/29 februari</i> <i>14 augustus</i>	15 augustus <i>1 april</i>	31 maart <i>14 augustus</i>

(*) data voor bijzondere bejaging staan in rood en cursief weergegeven.

- [36] De Minaraad heeft geen bezwaren bij de verlenging van de bejaging van de Canadese gans omdat het in principe om een exoot gaat.

- [37] De Minaraad merkt wel op dat er meer discrete en efficiënte mogelijkheden bestaan om de Canadese gans te bestrijden dan afschot, nl. het systematisch wegvangen van de dieren tijdens de ruiperiode. Dit wegvangen en euthanaseren is echter enkel efficiënt als het geen eenmalige acties betreft. Het uitvoeren van dergelijke acties is dan ook nodig in alle Vlaamse provincies en dient gecontinueerd te worden op lange termijn.

4.3 Wilde eend

- [38] De opening van de reguliere jacht op wilde eend wordt met een halve maand vervroegd tot 15 augustus. De openingstijd van de bijzondere bejaging wordt hierop afgestemd.

Tabel 9: Voorgestelde openingstijden voor wilde eend

Soort	JOB 2008-2013		JOB 2013-2018	
Waterwild	Opening	Sluiting	opening	sluiting
Wilde eend (*)	1 september <i>15 juli</i>	31 januari <i>31 augustus</i>	15 augustus <i>15 juli</i>	31 januari <i>14 augustus</i>

(*) data voor bijzondere bejaging staan in rood en cursief weergegeven.

- [39] Om het wildbeheer coherent te maken, wordt het begin van de openingsperiode in het nieuwe Jachtopeningsbesluit gelijkgeschakeld voor de ganzensoorten en de wilde eend. Het vervroegen van de reguliere jacht op wilde eend met een halve maand, is acceptabel voor de Minaraad omdat de overwinterraars dan in principe nog niet toegekomen zijn.
- [40] De Minaraad vestigt er wel de aandacht op dat wilde eenden in Vlaanderen broeden tot de eerste decade van augustus. Daarom is de kans reëel dat er bij de opening van de reguliere jacht op 15 augustus nog niet vliegvlugge eendenkuikens aanwezig zijn die afhankelijk zijn van hun ouders. Het schieten van deze adulte vogels (oudervogels met nog afhankelijke, niet-vliegvlugge jongen), zou indruisen tegen de principes van de weidelijkheid.

4.4 Smient

- [41] De Nota aan de leden van de Vlaamse Regering stelt dat smienten lokaal schade kunnen berokkenen aan landbouwgewassen. Aan de huidige reguliere jacht zijn zoveel voorwaarden gekoppeld dat het de facto bijna neer komt op bijzondere jacht. Daarom stelt de regering voor om enkel nog bijzondere bejaging te voorzien voor smient voor zover de jachtrechthouder op de bejaagde percelen schade kan aantonen aan de landbouwteelten, permanent grasland niet meegerekend.

Tabel 10: Voorgestelde openingstijden smient

Soort	JOB 2008-2013	JOB 2013-2018
-------	---------------	---------------

Waterwild	Opening	Sluiting	opening	sluiting
Smient (*)	15 oktober	15 november	<i>15 oktober</i>	<i>14 november</i>

(*) data voor bijzondere bejaging staan in rood en cursief weergegeven.

- [42] De Minaraad vraagt snel werk te maken van het goedkeuren van de code van de goede praktijk die in opmaak is, met betrekking tot het voorkomen van schade.
- [43] Uit tabel 8 blijkt dat het aantal schadegevallen zich beperkt tot vijf gevallen tussen 1 september 2010 en 31 augustus 2011, waarvan één onontvankelijk verklaard werd. Geen enkele schadevergoeding werd uitbetaald door de Vlaamse overheid. De meldingen werden enkel gedaan in de provincies Oost- en West-Vlaanderen.
- [44] De Minaraad erkent dat smienten schade kunnen veroorzaken, maar merkt wel op dat het maar om vier dossiers gaat van de 60 die in die periode in totaal ingediend werden, of omgerekend 6,6%. Daarbij dient nog opgemerkt dat bij de twee West-Vlaamse meldingen ook andere watervogels in het dossier vermeld werden. De Minaraad is het alleszins eens met het sluiten van de reguliere jacht op smient.
- [45] Bond Beter Leefmilieu en Natuurpunt zijn er daarenboven evenmin voor gewonnen om bijzondere bejaging op smient toe te staan. Zij verwijzen daarbij naar de internationale verantwoordelijkheid die Vlaanderen heeft naar die soort toe, en stellen ook vast dat de gemelde schadegevallen beperkt zijn en de uitgekeerde schadevergoedingen *nihil* zijn.

Rekening houdende met de bemerking dat mogelijks niet alle schadegevallen – die hoofdzakelijk in de maanden december en januari lijken plaats te vinden – gemeld worden en mits uitdrukkelijke vermelding van de voorwaarde over permanente graslanden in het Jachtvoorwaardenbesluit, stellen Landelijk Vlaanderen en Hubertusvereniging Vlaanderen daarentegen voor om te voorzien in een opening van bijzondere bejaging, maar dan in de maanden december en januari, en niet in de door de Vlaamse regering voorgestelde periode van 15 oktober tot 14 november.

De overige raadsorganisaties onthouden zich bij de kwestie van de bijzondere bejaging op de smient.

- [46] De Minaraad wijst er op dat de uitzonderingsregel voor vogelrijke gebieden enkel geldt met betrekking tot reguliere jacht, en niet bij bijzondere bejaging. Met de voorgestelde regeling zou de jachtsector dus in vogelrijke gebieden zonder meer kunnen optreden tegen smient, in de vorm van bijzondere bejaging. De Raad kan zich hier niet mee verenigen.

4.5 Kievit

- [47] De bestaande regeling voor kievit blijft behouden onder de vorm van bijzondere bejaging, het hele jaar rond en gekoppeld aan de specifieke voorwaarden die in het Jachtvoorwaardenbesluit opgesomd staan⁹. Het kan daardoor enkel gaan om bijzondere jacht ter hoogte van bepaalde luchthavens in het kader van de veiligheid van het luchtverkeer.

Tabel 11: Voorgestelde openingstijden kievit

Soort	JOB 2008-2013		JOB 2013-2018	
	Opening	sluiting	Opening	sluiting
Kievit (*)	<i>1 juli</i>	<i>30 juni</i>	<i>1 januari</i>	<i>31 december</i>

(*) data voor bijzondere bejaging staan in rood en cursief weergegeven.

- [48] De Minaraad gaat akkoord met het behoud van de bestaande regelgeving, onder voorbehoud dat de specifieke voorwaarden uit het Jachtvoorwaardenbesluit behouden blijven bij de geplande herziening van het voorwaardenbesluit.

5 Specifieke bemerkingen - Overig wild

5.1 Konijn

- [49] Het nieuwe Jachtopeningsbesluit 2013-2018 wordt de reguliere jacht op konijn met een maand verlengd en de bijzondere jacht met een maand ingekort.

Tabel 12: Voorgestelde openingstijden konijn

Soort	JOB 2008-2013		JOB 2013-2018	
	Opening	sluiting	opening	sluiting
Konijn (*)	15 september <i>1 maart</i>	28/29 februari <i>14 september</i>	15 augustus <i>1 maart</i>	28/29 februari <i>14 augustus</i>

(*) data voor bijzondere bejaging staan in rood en cursief weergegeven.

- [50] In het kader van administratieve vereenvoudiging stelt het ontwerpbesluit voor om de reguliere jacht met een maand te vervroegen en gelijk te schakelen met andere wildsoorten. De Minaraad gaat hiermee akkoord.

⁹ Zie Jachtvoorwaardenbesluit, art. 15. De Minaraad gaat er van uit dat de zgn. *Bird Control Units* bij het implementeren van deze voorwaarden in principe een centrale rol zullen spelen.

5.2 Houtduif

[51] De jachtopeningstijden voor houtduif veranderen niet.

Tabel 13: Voorgestelde openingstijden houtduif

Soort	JOB 2008-2013		JOB 2013-2018	
	Opening	sluiting	opening	sluiting
Houtduif (*)	15 september <i>1 maart</i>	28/29 februari <i>14 september</i>	15 september <i>1 maart</i>	28/29 februari <i>14 september</i>

(*) data voor bijzondere bejaging staan in rood en cursief weergegeven.

[52] De Minaraad aanvaardt het behouden van de huidige regeling.

5.3 Vos

[53] De reguliere jacht op vos wordt in het nieuwe voorstel met een halve maand naar achter opgeschoven. Bij de bijzondere bejaging wordt de beschikbare termijn met een halve maand ingekort tot vijf maanden; de twee perioden voor bijzondere bejaging worden vervangen door één bejagingsperiode.

Tabel 14: Voorgestelde openingstijden vos

Soort	JOB 2008-2013		JOB 2013-2018	
	Opening	sluiting	opening	sluiting
Vos (*)	1 oktober <i>15 februari</i> <i>15 mei</i>	14 februari <i>14 maart</i> <i>30 september</i>	15 oktober <i>15 mei</i>	28/29 februari <i>14 oktober</i>

(*) data voor bijzondere bejaging staan in rood en cursief weergegeven.

[54] De Minaraad gaat ervan uit dat de herkolonisatiebeweging van de vos in het Vlaamse Gewest afgerond lijkt. Aangezien het ecologisch draagvlak voldoende groot is voor de vos, zal de populatie allicht steeds naar een hoog evenwichtspunt toe evolueren – zowel wanneer er elk jaar bejaging plaatsvindt als wanneer dit niet het geval zou zijn. De Minaraad verwijst bijkomend naar effecten van bejaging en bestrijding van vossen zoals die beschreven staan in een studie van het INBO, waarin wordt gesteld dat de vossenpopulatie door reguliere jacht en bestrijding voortdurend in een fase van hoge aangroeijsnelheid gehouden wordt¹⁰.

¹⁰ INBO (2009). Advies met betrekking tot stand van zaken van de vossenpopulatie en mogelijkheden tot een betere beheersing van de vossenstand door specifieke veranderingen in toegelaten bejagingswijzen. Advies 2009.258.

Voor het vorige verwijst de Minaraad naar zijn eerder gegeven standpunt in het advies over de ontwerpwijziging van het Jachtexamenbesluit en het Jachtvoorwaardenbesluit van 3 februari 2011, en doet de Raad bij deze gelegenheid geen bijkomende uitspraken.

5.4 Verwilderde kat

- [55] Het ontwerp van nieuw Jachtopeningsbesluit plaatst de verwilderde kat terug op de lijst van te bejagen wildsoorten, omdat steeds meer wetenschappelijke publicaties aantonen dat de kat een grote impact heeft op de lokale fauna. Het huidige wettelijke kader laat enkel het gebruik van de kastval of kooival toe in de context van bestrijding van de verwilderde kat. De Vlaamse Regering ziet daarom het openen van de reguliere jacht gedurende het hele jaar als een mogelijkheid om de problematiek van de verwilderde kat efficiënter aan te pakken. Gezien er geen specifieke voorwaarden zijn voorzien voor de gewone jacht op de verwilderde kat, impliceert dit dat verwilderde katten conform art. 17 van het Jachtvoorwaardenbesluit met geweer en roofvogel bejaagd zouden kunnen worden.

Tabel 15: Voorgestelde openingstijden verwilderde kat

Soort	JOB 2008-2013		JOB 2013-2018	
	Opening	sluiting	opening	sluiting
Overig wild				
Verwilderde kat (*)			1 januari	31 december

- [56] De Minaraad is het er mee eens dat katten een schadelijke impact kunnen hebben op andere diersoorten¹¹. Enerzijds is er de predatie, anderzijds hebben ze een onrechtstreekse impact op de "fitness" van de vogelgemeenschappen.
- [57] De Raad stelt vast dat de Vlaamse Regering haar eerder beleid om de verwilderde kat enkel te bestrijden met de kastval, nu verandert. Het is voor de raad echter niet duidelijk wat de motivering is van deze beleidswijziging.
- [58] Op 8 juni 2012 werden twee Koninklijke Besluiten goedgekeurd om de aangroei van het kattenbestand in België dat elk jaar met 6% groeit, in te dijken. Het eerste KB beoogt de sterilisatie van alle huiskatten vanaf 2014 en dit via een meerjarenplan. Alle katten moeten, voor ze verkocht worden door kwekers of particulieren, gesteriliseerd, geïdentificeerd en geregistreerd worden.

¹¹ Zie bv. Bonnington C., Gaston K.J. & Evans K.L. (2013). "Fearing the feline: domestic cats reduce avian fecundity through trait-mediated indirect effects that increase nest predation by other species". In: *Journal of Applied Ecology* 50, p.15-24, zoals vermeld in Lehouck, V. (2013). "Katten ook onrechtstreeks gevaarlijk vogels". in: *Natuur.Focus*, jg. 12 – nr.1, p.35.

Het tweede Koninklijke besluit over de sterilisatie van zwerfkatten is bestemd voor de gemeenten. Zij worden ertoe verplicht een contactpunt te voorzien waar inwoners zwerfkatten kunnen melden. Zo kunnen die katten gevangen, gesteriliseerd en weer vrijgelaten worden, of desnoods een dodelijk spuitje krijgen.

De Minaraad onderschrijft dit kattensterilisatiebeleid van de federale overheid en vindt dat die aanpak prioriteit verdient om de populatie in te dijken.

- [59] Ten slotte verwijst de Minaraad naar zijn eerdere advies over het Jacht-examenbesluit en het Jachtvoorwaardenbesluit van 3 februari 2011 (p. 10), waarin hij opriep om een studie te maken over de impact van de kat. Deze studie werd vooralsnog niet uitgevoerd.

6 Bijkomende bemerkingen

6.1 Stroperij en illegale uitzettingen

- [60] Onder stroperij binnen de jachtcontext wordt verstaan: het jagen zonder jachtverlof, jagen op andermans grond, jagen in gesloten tijd en jagen met verboden tuigen. Onder de meest voorkomende diersoorten die bij stroperij gevangen of gedood worden, staan ook enkele wildsoorten vermeld zoals patrijs, haas, vos, ree en steenmarter. Volgens het Natuurhandhavingsrapport 2011 werden er dat jaar in Vlaanderen 67 processen-verbaal opgesteld wegens stroperij, het grootste aantal daarvan in Oost-Vlaanderen (18), Vlaams-Brabant (15) en West-Vlaanderen (15).
- [61] Om wildbeheereenheden die effectief inspanningen leveren om hun wild duurzaam te beheren, niet te ontmoedigen, is het belangrijk om de hoogste prioriteit te geven aan het bestrijden van stroperij. Daarom stelt de Minaraad tevreden vast dat de Vlaamse minister van Leefmilieu en Natuur en de federale minister van Justitie beiden op 18 maart 2013 het milieuhandhavingsprotocol ondertekend hebben. Het protocol bestaat uit een in 2012 geactualiseerde prioriteitennota, waarin de strijd tegen de georganiseerde stroperij opgenomen staat als een prioritair te vervolgen milieumisdrijf. Stroperij krijgt bijgevolg prioriteit bij strafrechtelijke vervolging.
- [62] Binnen diezelfde context veroordeelt de Minaraad de illegale praktijk van het uitzetten van bv. fazanten. De Raad vraagt dat de overheid meer inzet op toezicht en handhaving terzake, en rekent op de opmerkzaamheid van de erkende WBE's en de betrokken sectoren in het buitengebied.

6.2 Wildhandel

[63] De Raad wijst eveneens op het probleem dat zich stelt voor de wildhandel wanneer de jachtopeningstijden onderling verschillen tussen de gewesten. In Wallonië loopt de huidige regeling nog door tot 2016 en van bijzondere bejaging is er geen sprake. De opdeling wordt er gemaakt op basis van de jachtmethoden (bers-, loer- en roofvogeljacht). In Wallonië is de reguliere jacht met het geweer op bv. reegeit en kitsen toegelaten van 1 oktober tot 31 december. De reguliere jacht op reebok wordt er opgesplitst in meerdere perioden afhankelijk van de jachtmethode (drijfjacht vs. bers- en loerjacht) en loopt van 1 mei tot 31 mei en van 15 juli tot en met 31 december. Door de grote verschillen met de Vlaamse regeling lijkt de afstemming van de jachtopeningstijden niet evident, daarom pleit de Minaraad er eerder voor om de wildhandelproblematiek op te lossen bij het herzien van het Jachtvoorwaardenbesluit.

Algemene conclusie

Appreciatie dossiers

NVT

Status advies

onthoudingen en standpunten

Onthoudingen

Het advies werd goedgekeurd met een algemene onthouding van Boerenbond, omdat zij zich binnen de SALV wensen uit te spreken over dit dossier, en met een blijvende onenigheid (en onthoudingen) betreffende het al dan niet openen van de bijzondere bejaging op de smient.

Lijst van tabellen

Tabel 1: Voorgestelde openingstijden wilde zwijnen	11
Tabel 2: Voorgestelde openingstijden ree	13
Tabel 3: Voorgestelde openingstijden edelhert, damhert en moeflon	14
Tabel 4: Voorgestelde openingstijden patrijs.....	15
Tabel 5: Voorgestelde openingstijden haas en fazant	17
Tabel 6: Voorgestelde openingstijden grauwe gans	18
Tabel 7: Aanvraag vergoeding wildschade of schade door beschermde soorten in de periode van 1/09/2010 tot en met 31/08/2011 (bron: ANB)	18
Tabel 8: Voorgestelde openingstijden voor Canadese gans.....	19
Tabel 9: Voorgestelde openingstijden voor wilde eend	20
Tabel 10: Voorgestelde openingstijden smient	20
Tabel 11: Voorgestelde openingstijden Kievit	22
Tabel 12: Voorgestelde openingstijden konijn	22
Tabel 13: Voorgestelde openingstijden houtduif.....	23
Tabel 14: Voorgestelde openingstijden vos.....	23
Tabel 15: Voorgestelde openingstijden verwilderde kat	24